

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.414/2013/16. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év március hó 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A szemérem elleni erőszak büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 12.B.150/2012/20. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét a 2012. évi C. törvény szerint 2 rb. folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntettének (197. § (2) bekezdés), 2 rb. folytatólagosan elkövetett szexuális visszaélés büntettének (198. § (1) bekezdés I. fordulat, (3) bekezdés a) pont), 2 rb. folytatólagosan elkövetett vérfertőzés büntettének (199. § (1) bekezdés) és 3 rb. kiskorú veszélyeztetése büntettének (208. § (1) bekezdés) minősíti, egyben a 2 rb., az 1978. évi IV. törvény 197. § (1) bekezdés II. fordulata és (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő erőszakos közöszlés büntettének a vádja alóli felmentő rendelkezést mellőzi.

A vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott által a 2013. július 12. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 13.320 (tizenháromezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költséget a vádlott viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A Budapest Környéki Törvényszék - megismételt elsőfokú eljárásban - a 2013. év július hó 12. napján kihirdetett 12.B.150/2012/20. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a vádlottat 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett szemérem elleni erőszak

büntetésében [1978. évi IV. törvény 198. § (1) bekezdés II. fordulata és (2) bekezdés b) pont], 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett megrontás büntetésében [1978. évi IV. törvény 201. § (1) bekezdés II. fordulat és (3) bekezdés], 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett vérfertőzés büntetésében [1978. évi IV. törvény 203. § (1) bekezdés] és 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetésében [1978. évi IV. törvény 195. § (1) bekezdés], amiért őt - halmazati büntetésül - 10 év 6 hónap szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani és a vádlott a szabadságvesztés büntetése négyötöd részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá az elsőfokú bíróság a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a szabadságvesztésbe, az eljárás során lefoglalt tárgyak további sorsáról is, és a bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte a bűnügyi költség viselésére, míg annak egy részéről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Ellenben az elsőfokú bíróság a vádlottat az ellene emelt 2 rendbeli erőszakos közöszülés büntetésének [1978. évi IV. törvény 197. § (1) bekezdés II. fordulat és (2) bekezdés b) pont] vádja alól - bizonyítottság hiányában - felmentette.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2013. év október hó 15. napján kelt BF.560/2013/5. számú átiratában a vádlott és védő fellebbezését nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárása során ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A releváns bizonyítékokat feltárta és megvizsgálta, azokat egyenként és összességükben értékelte, melynek alapján a mérlegelési jogkörében eljárva helyesen állapította meg a tényállást, amely mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, így felülbírálatra alkalmas. Az eljáró törvényszék az ügyészi álláspont szerint indokolási kötelezettségének is eleget tett, indokolása megfelel a logika szabályainak. Részletesen elemezte a vádlottat terhelő tanúk vallomásait, széleskörű szakértői bizonyítást folytatott le, és ezek értékelésével vetette el a vádlott tagadó vallomását.

A rögzített tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette az általa elkövetett bűncselekményeket az 1978. évi IV. törvény rendelkezései szerint.

Törvényesnek és helyesnek minősítette a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a vádlott felmentését az erőszakos közöszülés büntetésének vádja alól, figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint sem volt minden kétséget kizáróan - büntetőjogi bizonyossággal - megállapítható, hogy a vádlott a 12. életévüket be nem töltött lányai sérelmére is megvalósította a szóban forgó deliktumot. Az ügyészség annak az álláspontjának adott hangot, hogy a mérlegeléssel helyesen megállapított tényállást támadó védelmi fellebbezés lényegét tekintve a bizonyítékok újraértékelésére, felülmérlegelésére irányul, amely a másodfokú eljárásban

értelemszerűen nem vezethet eredményre. Helytállónak tartotta az elsőfokú bíróság abbéli érvelését is, hogy a törvényszék miért az elkövetéskor hatályos Btk.-t alkalmazta a vádlottal szemben. Végezetül rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket is maradéktalanul feltárta, és ennek eredményeként megfelelő mértékű büntetést szabott ki a vádlottal szemben, és az ítélet járulékos kérdésekben hozott rendelkezéseit is törvényesnek találta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott a másodfokú bíróság nyilvános ülését megelőzően számos írásbeli beadványt juttatott el a másodfokú bírósághoz. Nyolc beadványában lényegét tekintve az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadta a terhére megállapított nemi erkölcs elleni bűncselekményeket illetően, ugyanakkor a 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetésében nem vitatta büntetőjogi felelősségét. Beadványainak visszatérő motívuma az volt, hogy az elsőfokú bíróság - az általa kirendelt eseti tárgyszakértő véleménye alapján - alapvetően tévesen foglalt állást a bűncselekményei eszközül szolgáló szexuális segédeszközök vásárlási- és gyártási időpontját, illetve elhasználtságát illetően, figyelemmel arra, hogy folyamatosan arra hivatkozott, hogy a vádbeli időszakban lehetséges volt akciós készletet vásárolni, ezért nem elfogadható az a tárgyszakértői vélemény, amely ennek ellenkezőjét állítja.

A Fővárosi Ítéltáblához 2014. év március hó 4. napján érkezett beadványában a vádlott több bizonyítási indítványt is előterjesztett. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az ügyben tárgyalást tűzzön ki és hallgassa meg tanúként tanú2-t, aki sértett2 nevű lányának volt általános iskolai osztálytársa. A megjelölt tanú sok időt töltött a családban, a vádlott szinte saját lányaként kezelte, ezért az indítvány arra vonatkozott, hogy a bíróság e tanú meghallgatásával alkosson képet a vádlottnak a vádbeli időszakban tanúsított magatartásáról, amely egyértelműen cáfolná a terhére rótt nemi erkölcs elleni bűncselekmények elkövetését.

Indítványozta továbbá tanú3 tanúkénti meghallgatását, aki prostitúciós tevékenységet folytatott, és akinek a szolgáltatásait a vádlott a vádbeli időszakban rendszeresen igénybe vette. A vádlott e bizonyítási indítványát azzal indokolta, hogy a fent megjelölt tanú meghallgatása álláspontja szerint azért elengedhetetlenül szükséges, mert a tanú3 cáfolni tudná azt az igazságügyi pszichológus szakértő által tett - minden alapot nélkülöző - megállapítást, mely szerint a vádlott szexuális kapcsolataira általában jellemző, hogy partnereit egyszerű szexuális tárgyként kezeli. E körben arra hivatkozott, hogy a tanúval nem kizárólag szexuális kapcsolatot folytatott, hanem megismerte családját, kisgyermekét, köztük őszinte és mély baráti viszony alakult ki.

A másodfokú bíróság az ügyben nyilvános ülést tartott, melyen a vádlott bizonyítási indítványait - a később kifejtésre kerülő indokok alapján - elutasította.

A vádlott védője perbeszédében rámutatott, hogy a vádlott bűncselekményeit az is elősegíthette, hogy a többi felnőtt családtag - elsősorban a vádlott felesége - nem fordított kellő figyelmet a gyerekekre, és nem vették észre időben azokat a jeleket, amelyek alapján azonnal cselekedniük kellett volna a további súlyosabb következmények megelőzése, elhárítása érdekében. A fentieken túlmenően már nem támadta a mérlegeléssel megállapított történeti tényállást, azonban a minősítést illetően annak az álláspontjának adott hangot, hogy a közeli hozzátartozó sérelmére elkövetett megrontás és a vérfertőzés látszólagos alaki halmazatban állnak, ezért a kettő együtt nem állapítható meg. Erre figyelemmel a vádlott bűncselekményeinek részbeni átminősítésére, illetve ennek folyamányaként a vele szemben kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

A vádlott a felszólalásában úgy nyilatkozott, hogy a kiskorú veszélyeztetése körében részben elismeri a bűnösségét, mert a terhére rótt cselekmények egy részét valóban elkövette, azonban a nemi erkölcs elleni bűncselekmények vádját tagadta és határozottan visszautasította.

A vádhatóság képviselője az ügyészi átiratban foglaltakat változatlanul fenntartotta. Rámutatott, hogy az ügyészség álláspontja szerint nem fogadható el az az állandóan visszatérő vádlotti védekezés, mely szerint volt feleségét tanú1-t a feljelentés megtételekor vagyoni érdek mozgatta, figyelemmel arra, hogy azóta a vádlott és a volt felesége között a házassági bontóper lezárult. A vádlott állítása szerint a rendkívül súlyos és minden alapot nélkülöző vádakkal a felesége csak a lakást akarta megszerezni, amelyben szervesen közreműködtek lányai, az ügy sértettjei is. A Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen e körben azt húzta alá, hogy az elsőfokú bíróság mérlegeléssel állapította meg a tényállást és a családtagok vallomásain kívül más tanúk nyilatkozatait és egyéb bizonyítékokat is mérlegelt, értékelt, amelyek alapján kétséget kizáróan meg lehetett állapítani, hogy a vádlott elkövette a terhére rótt bűncselekményeket.

Megalapozatlannak tartotta továbbá a vádlottnak a tárgyszakértői vélemény elleni támadását, amit azzal indokolt, hogy az elsőfokú bíróság által bevont eseti szakértő rendkívül tárgyyszerűen és precízen járt el az ügyben, a szakvéleményében foglaltakat alappal támadni nem lehet. Ugyanezen véleményének adott hangot a pszichológus szakértői véleménnyel kapcsolatban is.

A vádlottra vonatkozó büntető anyagi jogszabály alkalmazása körében arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a 2013. július hó 1. napjától - és így értelemszerűen a bűncselekmények jogerős elbírálásakor is - hatályos Btk. rendelkezései általában súlyosabbak a vádlottra, ezért az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor a régi Btk.-t alkalmazta. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott az utolsó szó jogán csatolta az iratokhoz írásbeli beadványát. Ebben ismételt az általa felfedezni vélt és az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási hibákra hivatkozott, amelyekkel összefüggésben a nemi erkölcs elleni

bűncselekmények vádja alóli felmentését szorgalmazta, másodlagosan pedig azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla ismételten utasítsa új eljárásra az elsőfokú bíróságot.

A vádlottnak és védőjének elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezései nem alaposak.

A másodfokú bíróság a vádlott és védője fellebbezése folytán a Be. 348.§ (1) bekezdésében írtak szerint a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a perrendi és a megismételt eljárásra vonatkozó szabályokat a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglalt előírásoknak megfelelően maradéktalanul megtartotta.

Az elsőfokú bíróság eljárása során teljeskörűen érvényesültek a vádlott és védő, valamint az egyéb perbeli felek jogai, a bíróság széles körben helyt adott a vádlotti és védői bizonyítási indítványoknak, amelyeket pedig elutasított, azokat megalapozottan megindokolta, amelyekkel a másodfokú bíróság is egyetértett.

Nem foghat helyt az a vádlotti állítás, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta bizonyítási indítványait, mert az iratok között rendelkezésre áll az a vádlotti nyilatkozat is, amely azt tartalmazza, hogy a további bizonyítási indítványait visszavonja.

A fentiek ellenére a vádlott a másodfokú bíróság nyilvános ülésén újfent bizonyítási indítványokat terjesztett elő, amelyeket a Fővárosi Ítéltábla nem tartott megalapozottnak, ezért azokat elutasította.

Konkrét indítványt terjesztett elő a vádlott arra vonatkozóan, hogy a másodfokú bíróság tárgyalás keretében bizonyítást vegyen fel, konkrétan a bűncselekmények elkövetéséhez eszközül használt és a bűnjelként lefoglalt szexuális segédeszközök vonatkozásában rendeljen el humángenetikai vizsgálatot, amely alapján meg lehetne állapítani, hogy azokat nem használta a lányain, mert a DNS vizsgálat ezt egyértelműen kizárná.

A tanú2 és tanú3 tanúk meghallgatására vonatkozó indítványát szintén elutasította a másodfokú bíróság, figyelemmel arra, hogy e tanúk érdemi információval egyáltalán nem rendelkeztek a vádbeli cselekményekkel kapcsolatban, mert a vádlott indítványaiból minden kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy tanú 2 a sértett2 nevű lányának óvodai, majd iskolai társa volt, míg tanú3-mal, mint prostituálttal tartott rendszeres kapcsolatot.

Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, a bizonyítékokat egyenként és összességüknek is értékelte, mérlegelte és mindenben megfelelt a korábbi hatályon kívül helyező végzésben leírt utasításoknak is. Több esetben még azon túlmenően is bizonyítást vett fel. Tényről tényre is helyesen következtetett. A házkutatás elrendelésének hiánya, továbbá a helyszíni tárgyalás elmaradását

kifogásoló vádlotti beadványok a rendelkezésre álló bizonyítékok tükrében nem megalapozottak, mindössze olyan eljárási kifogások, amelyek az ügy érdemi elbírálását egyáltalán nem befolyásolták.

Az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, az mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul a vádlott tagadásával szembenálló részében is. A felmentést célzó fellebbezés lényegét tekintve a bizonyítékok mérlegelését támadja, a vádlotti védekezés elfogadását célozza, amely megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban értelemszerűen nem vezethet eredményre.

A Budapest Környéki Törvényszék indokolási kötelezettségének is teljes körűen eleget tett. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat, milyen körben, miért fogadott el, illetve másokat milyen körben és miért vetett el.

Részletesen ismertette a vádlott a sértettek és a tanúk valamennyi, az eljárás során tett írásbeli és szóbeli vallomását, rámutatva az azokban fellelhető ellentmondásokra is. Logikus magyarázatát adta annak, hogy a tényállást miért alapította a sértetti nyilatkozatokra és az azt alátámasztó egyéb bizonyítékokra.

Helytállóan tulajdonított döntő jelentőséget az igazságügyi pszichológus szakértő azon véleményének, hogy a sértettek a velük történekről valós, általuk megélt élményként tárgyilagos, hazugságra, betanultságra utaló jel nélkül számoltak be. Egyikük esetében sem merült fel a konfabuláció lehetősége. Így vallomásaik hitelt érdemlőségéhez a természettudományos alapokon nyugvó objektív szakértői vélemény alapján nem fért kétség. A sértettek előadásainak tényállításait az eljárás során feltárt és értékelt egyéb bizonyítékok is alátámasztották.

Az elsőfokú bíróság részletesen számot adott a családhoz nem tartozó tanúk vallomásairól is, amelyek közül elsősorban tanú4 és tanú5 nyilatkozatait szükséges megemlíteni. E két tanú a vádlott italozó életmódjáról, a sértettek szexuális zaklatásáról, sértett2-től már a 2007 évben - jóval a 2009 évi feljelentés megtétele előtt - tudomást szereztek. A 2007 évben pedig - amikor a büntetőeljárás lehetőségére a sértett még nem is gondolt - nem lehetett a vádlott által állított bosszúról, szándékos lejárató manőverről beszélni.

A sértett1 és a sértett2 határozottan állították, hogy a vádlott szexuális segédeszközt is használt a zaklatások során. E körben az objektív tárgyszakértői vélemény a sértetti állításokat mind a segédeszközök nagyfokú elhasznáaltsága, mind a használat időintervalluma tekintetében alátámasztotta.

A sértetti állítást igazolta továbbá a sértett1 nőgyógyászati vizsgálatát tartalmazó orvosi dokumentum is.

Ugyancsak a sértetti oldal vallomásának elfogadhatóságát erősítette a családi ház gipszkarton falán, a fürdőszoba ajtaján keletkezett sérülésekről készült felvételek. A

vádlott fegyvertartásának lehetőségéről az ORFK Rendészeti Szervek Kiképző Központja vezetőjének átirata, közvetve pedig a tanú6 vallomása szolgált bizonyítékkal.

A vádlott beadványainak azon részletei, amelyek volt felesége a tanú1 és a vádlott közötti anyagi természetű elszámolást sérelmezi, polgári peres eljárásra tartozó vagyoni vita része. Ugyancsak nem tartozik a büntetőügyhöz a tanú1 munkahely változtatásának felderítése és ideggyógyászati kezelésére vonatkozó orvosi dokumentáció beszerzése. Annál is inkább nem, mert az igazságügy pszichológus szakértő a tanú1-t is megvizsgálta és véleményét az elsőfokú bíróság a tárgyalás anyagává tette.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, ugyanakkor a bűncselekmények elkövetésekor anyagi jogi szabályokat alkalmazva sem volt teljesen törvényes a bűncselekmények minősítése.

A jogdogmatika és az ennek megfelelő állandóan követett bírói gyakorlat szerint a minősített erőszakos közöszlés, illetve a minősített szemérem elleni erőszak büntette soha nem állhat valóságos alaki halmazban a vérfertőzés büntetével. Mind az erőszakos közöszlés büntette, mind pedig a szemérem elleni erőszak büntette csakúgy, mint a vérfertőzés bűncselekménye egyaránt a nemi erkölcs elleni bűncselekmények közé tartozik ugyan, azonban jogi tárgyak jelentősen eltér egymástól. Míg az előző két deliktum jogi tárgya az ember nemi szabadsága, addig a vérfertőzés a nemi kapcsolatok kialakult társadalmi rendje, továbbá az egészséges nemzedék fejlődéséhez és a rokoni kapcsolatok tisztaságához fűződő érdekek. Az eltérő jogi tárgy, jogvédelem érdekében a vérfertőzés büntette tekintetében kialakult ítélkezési gyakorlat felismerése szerint bűnhalmazat jön létre akkor, ha az elkövető erőszakos közöszlést megvalósító módon közöszl egyeneságbeli rokonával. Értelemszerűen ez a halmazati viszony a szemérem elleni erőszak és a vérfertőzés viszonylatában is fennáll.

Ugyanakkor azonban nem állapítható meg halmazat, amikor az ilyen sértett az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása, vagy gyógykezelése alatt áll. Az erőszakos közöszlés, illetve a szemérem elleni erőszak fent megjelölt minősített eseteiben a magasabb büntetési tétellel való fenyegetettség már értékeli a vérfertőzés társadalomra veszélyességét is. E bűncselekmények találkozása esetén tehát a valóságos heterogén alaki halmaz megállapítása kizárt, a vérfertőzés tényét ezekben az esetekben a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként szükséges és kell értékelni. Ezt az általános elfogadott jogértelmezési és jogalkalmazási gyakorlatot igazolja az a tény is, hogy a minősített erőszakos közöszlés, vagy szemérem elleni erőszak vérfertőzés nélkül is megvalósítható. Azonos tartalmú döntéseket tettek közzé a Bírósági Határozatokban az 1985. évi 135. számú, valamint az 1987. évi 426. számú eseti döntések kapcsán.

A másodfokú bíróság a Btk. 2.§-a alapján vizsgálta, hogy a vádlott vonatkozásában a bűncselekmények elkövetésekor hatályban volt, vagy a deliktumok jogerős elbírálásakor hatályban lévő anyagi jogi rendelkezések eredményeznek-e számára kedvezőbb elbírálást.

A Btk. 2.§ fő szabálya értelmében - és ebben mindkét Büntető Törvénykönyv azonos rendelkezéseket tartalmaz - a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő büntetőtörvény szerint kell elbírálni. Az időbeli hatályra vonatkozó kiegészítő szabály szerint, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új Btk.-t kell alkalmazni.

A fentebb kifejtettek értelmében a Fővárosi Ítéltáblának abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy a bűncselekmények elkövetésekor hatályban volt 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit, vagy a 2013. év július hó 1. napjával hatályba lépett 2012. évi C. törvényt alkalmazza a vádlottal szemben. E kérdés eldöntése során a másodfokú bíróság részletesen összevetette a bűncselekmények elkövetésekor, és elbírálásakor hatályban lévő két jogszabályt és azok rendelkezéseit a szerint vizsgálta, hogy azok közül melyik az, amelyik összhatásában kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé.

A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a Btk. 2.§ esetében a cselekmény elbírálásának ideje alatt az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének időpontja értendő, ami jelen esetben a mai nap (BH. 2009. évi 231. sz. jogeset).

A bíróság, amikor arról dönt, hogy melyik jogszabály az enyhébb, a cselekményt - gondolatban - a maga teljességében mindkét jogszabály szerint elbírálja és azt fogadja el enyhébbnek, amelyiknek alkalmazása az elkövetőre előnyösebb következményekkel jár. Ennek során a bíróság először azt vizsgálja, hogy fennáll-e a cselekmény büntetendősége, illetve annak feltételei, majd az elkövető büntethetősége és annak feltételei, végezetül pedig a kilátásba helyezett joghátrányokat veti össze.

Alapvető szempont, hogy olyan rendelkezések összevetésének van jelentősége, amelyek alkalmazása, illetve alkalmazhatósága a vádlottra konkretizált - nem absztrakt normakontroll történik tehát -; továbbá az összevetés akkor vezet az új törvény alkalmazásához, ha konkrét, nem csupán feltételezett jogi alapja van az enyhébb elbírálásnak.

Fentiek alapján tehát mindig a vádlottra konkretizált rendelkezések összevetésének van helye. Ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az elkövetéskori és az elbíráláskori anyagi jogi szabályok összevetése során arra a következtetésre jutott, hogy a módosított Btk. elbíráláskor hatályban lévő rendelkezései pusztán azon az alapon súlyosabbak az elkövetőre, mert már érvényben voltak az úgynevezett „három csapás” rendelkezései. E szabályozás figyelembe vételére kizárólag akkor van lehetőség, ha a vádlott vonatkozásában ennek feltételei fennállnak.

Önmagában tehát nem lesz szigorúbb az új törvény, mert általában véve szigorúbbak a rendelkezései; a bíróságnak mindig azt kell vizsgálnia, hogy a vádlott vonatkozásában, illetve a konkrét ügyben személyre szabottan - és nem elvi szinten - alkalmazandó-e az új törvény, illetve, hogy a konkrét alkalmazás során melyik törvény biztosít kedvezőbb elbírálást.

A másodfokú elbírálás időpontjában hatályos anyagi jogi rendelkezések szerint bírálta el a Fővárosi Ítéltábla a vádlott cselekményeit, mert a fenti vizsgálatot követően arra a következtetésre jutott, hogy összhatásában kedvezőbb elbírálást eredményez a vádlottra, ha vele szemben a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazza.

Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság által 2 rendbeli, folytatólagosan elkövetett szemérem elleni erőszak büntettét az új Btk. 197. § (2) bekezdésében meghatározott és az ott írtak szerint minősülő 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntettének minősítette.

Az új Btk. alapvetően átalakította a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények rendszerét, melynek eredményeként döntően megváltozott az egyes bűncselekmények elkövetési magatartása is. A korábbi törvény szerint szemérem elleni erőszak büntettének minősülő cselekmények az új Btk. alkalmazásában szexuális erőszak büntettének minősülnek, amelynek elkövetési magatartásait a Btk. 197. § (1) bekezdés a) és b) pontjai határozzák meg. Ugyancsak önálló - szintén alapeseti - elkövetési magatartásként szabályozza a törvény a 197. § (2) bekezdésében rögzített magatartást, mely szerint a 197. § (1) bekezdés a) és b) pontjain kívül szexuális erőszakot követ el az is, aki tizenkettedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez vagy végeztet.

Az elsőfokú bíróság által helyesen és hiánytalanul rögzített tényállás szerint a vádlott a leányaival - részben a tizenkettedik életévük betöltését megelőzően - erőszak, kvalifikált fenyegetés nélkül, illetve védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotát nem kihasználva végzett szexuális cselekményt, amely magatartás a szexuális erőszaknak a Btk. 197. § (2) bekezdésében megfogalmazott tényállásának felel meg.

A vádlott azon magatartását, amelyet az elsőfokú bíróság a régi Btk. 201. § (1) bekezdés II. fordulatóban meghatározott és a (3) bekezdés szerint 2 rendbeli, folytatólagosan elkövetett megrontás büntettének minősített, a másodfokú bíróság 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett szexuális visszaélés büntetteként értékelte az új Btk. 198. § (1) bekezdés I. fordulója és a (3) bekezdés a) pontjának felhívásával.

E szerint az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez, vagy ilyen személyt arra bír rá, hogy mással szexuális cselekményt végezzen, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A szóban forgó törvényhely (3) bekezdése értelmébe minősített esetért felel az elkövető, ha a sértett az elkövető hozzátartozója vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt áll, illetve az elkövető a szexuális visszaélést a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el. E bűncselekmény büntetési tétele az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

A két Btk. rendelkezéseinek összehasonlításából megállapítható, hogy az a magatartást, amit a korábbi törvény megrontásként szabályozott, az új törvény rendelkezései szerint - figyelemmel a sértett életkorára is - szexuális visszaélésnek minősül.

Az irányadó történeti tényállás szerint a vádlott a leányaival folytatott tilalmazott szexuális magatartást a tizenkettedik életévük betöltése után és a tizennegyedik életévük betöltését megelőzően is folytatta akként, hogy közben értelemszerűen a hozzátartozóiról volt szó a Btk. 459. § 14. a. pontja értelmében, így megvalósította a fent megjelölt 2 rendbeli, folytatólagosan elkövetett minősített szexuális visszaélés büntettét.

A korábban kifejtettek értelmében az eddig részletezett cselekmények mellett már nem volt akadálya a vérfertőzés megállapításának, ezért a másodfokú bíróság a vádlott terhére megállapította a Btk. 199. § (1) bekezdésében meghatározott és az ott írtak szerint minősülő 2 rendbeli, folytatólagosan elkövetett vérfertőzés büntettét is.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott szexuális cselekményeken kívüli egyéb magatartásait kiskorú veszélyeztetése büntettének. A két törvény szabályozásában - lényegét tekintve - érdemi különbség nem lelhető fel e bűncselekmény elkövetési magatartását illetően, azonban mivel a másodfokú bíróság az új törvényt alkalmazta, ezért a vádlott 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntettét a 2012. évi C. törvény 208. § (1) bekezdésének felhívásával jelölte meg.

A Budapest Környéki Törvényszék a vádlottat az ellen erőszakos közöszlenség büntette miatt emelt vád alól - bizonyítottság hiányában - felmentette. A másodfokú bíróság a minősítés változásra figyelemmel a felmentő rendelkezést mellőzte, mert az új törvény rendelkezései szerint a vádlott e magatartását már értékelte a szexuális erőszak büntettének keretein belül.

A 2012. évi C. törvény alkalmazása értelemszerűen maga után vonta annak megállapítását, hogy a vádlott a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja értelmében legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság csaknem hiánytalanul vette számba a vádlott javára szóló enyhítő és a terhére értékelendő súlyosító

körülményeket és azokat valóságos súlyuknak megfelelően értékelte. A másodfokú bíróság a súlyosító körülményeket mindössze azzal egészíti ki, hogy ilyenként értékeli - a vádlott által megvalósított nemi erkölcs elleni bűncselekmény esetében - a folytatólagos elkövetést is.

A vádlott által elkövetett bűncselekmények és a vádlott társadalomra veszélyességére, a bűnösség fokára, valamint az enyhítő és súlyosító körülményekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által a törvényi büntetési tételkeretek között kiszabott szabadságvesztés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célokat, nevezetesen a társadalom védelme érdekében annak megelőzését, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság - a felmentésen, illetve részfelmentésen túlmenően - a vádlott büntetésének enyhítését sem találta indokoltnak, mert az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tetтарыos és proporcionális, amely feltétlenül szükséges az említett büntetési célok érvényre juttatásához.

A másodfokú bíróság a közügyektől eltiltás vonatkozásában az új Btk. 61. § (1) bekezdését, valamint a 62. § (1) bekezdését hívta fel.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) bekezdés I. fordulata és a (2) bekezdés I. fordulata alapján számította be.

Az elkobzásra vonatkozó rendelkezéshez a Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontját jelöli meg.

Az elsőfokú ítélet járulékos kérdésekben hozott döntései mindenben törvényesek, azoknak korigálására, kijavítására nem volt szükség.

A Fővárosi Ítéltábla az eddig kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb - törvényes - rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésének felhívásával helybenhagyta.

A védelmi fellebbezés a másodfokú eljárásban nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Be. 381. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdésében írtakra is - a vádlottat kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Budapest, 2014. év március hó 19. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Németh Nándor sk.
előadó bíró

dr. Halász Irén sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 12.B.150/2012/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.414/2013/16. számú ítélete folytán a 2014. év március hó 19. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2014. év március hó 19. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő